

U 9/2025 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista annetun asetuksen (EU) n:o 575/2013 muuttamisesta pysyvän varainhankinnan vaatimuksen soveltamisalaan kuuluvia arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia koskevien vaatimusten osalta (*NSFR-vaatimuksen muutos*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 31 päivänä maaliskuuta 2025 tekemä ehdotus luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista annetun asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta pysyvän varainhankinnan vaatimuksen soveltamisalaan kuuluvia arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia koskevien vaatimusten osalta, ja ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 16.4.2025

Elinkeinoministeri Wille Rydman

Neuvotteleva virkamies Matti Sillanmäki

**EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI
LUOTTOLAITOSTEN VAKAVARAISUUSVAATIMUKSISTA ANNETUN ASETUKSEN
(EU) N:O 575/2013 MUUTTAMISESTA PYSYVÄN VARAINHANKINNAN
VAATIMUKSEN SOVELTAMISALAAN KUULUVIA ARVOPAPEREILLA
TOTEUTETTAVIA RAHOITUSTOIMIA KOSKEVIEN VAATIMUSTEN OSALTA**

1 Yleistä

Euroopan komissio antoi 31.3.2025 ehdotuksen luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista annetun asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta pysyvän varainhankinnan vaatimuksen soveltamisalaan kuuluvia arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia koskevien vaatimusten osalta¹.

Sääntelyehdotus on toimitettu Euroopan parlamentin ja neuvoston käsiteltäväksi tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen. Ehdotuksen käsittely neuvostossa on juuri alkanut.

Sääntelyehdotus tulisi voimaan seuraavana päivänä julkaisemisesta Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja sitä sovellettaisiin 29.6.2025 alkaen.

2 Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 575/2013 (jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*) on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/876 lisätty nykyiset pysyvän varainhankinnan vaatimusta (*Net Stable Funding Ratio* -vaatimus, jäljempänä *NSFR-vaatimus*) koskevat säännökset, joita on sovellettu 28.6.2021 lukien. NSFR-vaatimus perustuu Baselin pankkivalvontakomitean hyväksymiin standardeihin ja se määrittää EU:n vakavaraisuusasetuksen kuudennen osan IV osastossa tarkemmin säädetyllä tavalla luottolaitoksen käytettävissä olevan pysyvän rahoituksen määrän ja vaaditun pysyvän rahoituksen määrän välisenä suhteena yhden vuoden aikajänteellä. Tämän suhdeluvun on oltava yli 100 prosenttia. Käytettävissä olevan pysyvän rahoituksen määrä lasketaan kertomalla laitoksen velat ja omat varat kullekin asianomaiselle instrumentille säädetyillä kertoimilla, jotka kuvastavat niiden pysyvyyttä ja luotettavuutta, NSFR-vaatimuksen yhden vuoden aikajänne huomioiden. Vastaavasti vaaditun pysyvän rahoituksen määrä lasketaan kertomalla laitoksen omaisuuserät ja taseen ulkopuoliset erät niille säädetyillä kertoimilla, jotka kuvastavat niiden maksuvalmiusominaisuuksia ja jäljellä olevia maturiteetteja. Sääntelyn tarkoituksena on estää liian suuret maturiteettierot luottolaitoksen varojen ja velkojen välillä ja liiallinen tukeutuminen lyhytaikaiseen rahoitukseen ja siten välttää näistä seuraavia riskejä luottolaitoksille ja rahoitusvakaudelle. Edellyttämällä riittävää pysyvää varainhankintaa yhden vuoden aikajänteellä, NSFR-vaatimus täydentää merkittäväällä tavalla maksuvalmiusvaatimusta (*Liquidity Coverage Ratio*), joka puolestaan varmistaa, että laitoksilla

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:52025PC0146&qid=1743598087514>

on riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiustarpeiden kattamiseen lyhyellä aikavälillä (30 päivää) myös vakavissa stressitilanteissa.

Baselin standardeissa sellaisten rahoitusalan asiakkaiden kanssa arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja vakuudettomien liiketoimien, joiden jäljellä oleva maturiteetti on alle kuusi kuukautta, kohtelu NSFR-vaatimuksen laskennassa on epäsymmetrinen. Luottolaitoksen rahoitusalan asiakkailta hankkimaa lyhytaikaista rahoitusta ei voida lukea luottolaitoksen käytettävissä olevaan pysyvään rahoituksen, eli näihin instrumentteihin sovelletaan kerrointa 0. Sen sijaan tällaisten instrumenttien kautta tapahtuvaan antolainaukseen sovelletaan vaaditun pysyvän rahoituksen laskennassa 10 prosentin kerrointa, jos vakuutena käytetään korkealaatuisimpia likvidejä varoja (niin sanottuja *High Quality Liquid Assets*- eli *HQLA*-varoja), ja muussa tapauksessa 15 prosentin kerrointa. Tällaisen antolainauksen katsotaan siis osittain muodostavan luottolaitoksen näkökulmasta pitkäaikaisen vastuun, huomioiden se, että sopimuksia usein jatketaan niiden erääntyessä (*roll-over*). Näihin instrumentteihin NSFR-vaatimuksen laskennassa liittyvän epäsymmetrisen ja varovaisen kohtelun tavoitteena on ehkäistä laajojen kytkösten syntyminen lyhytaikaisessa rahoituksessa rahoitusalan toimijoiden välille ja siitä mahdollisissa kriisitilanteissa aiheutuvia tartuntavaikutuksia.

EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 139 alakohdan mukaan arvopapereilla toteutettavalla rahoitustoimella tarkoitetaan asetuksessa takaisinostotransaktiota, arvopapereiden tai hyödykkeiden lainaksiantamiseen tai -ottamiseen liittyvää liiketoimea tai vakuudellista limiittiluotonantoa. Keskeisiä arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia ovat takaisinosto- ja takaisinmyyntisopimukset (ns. *repurchase / reverse repurchase* eli *repo / reverse repo* -sopimukset), joissa arvopaperi myydään ja myyjä sitoutuu samalla ostamaan arvopaperin sovittuna ajankohtana takaisin ennalta määritettyyn hintaan. Tosiasiallisesti kyseessä on tällöin eräänlainen vakuudellinen laina, jossa alkuperäinen myyjä on luotonottaja ja ostaja luotonantaja. Takaisinosto- ja takaisinmyyntisopimusten markkinoilla on koko rahoitusmarkkinoiden tehokkaan toiminnan kannalta ja rahapolitiikan välityskanavana merkittävä rooli. Tällaiset transaktiot ovat rahoitusmarkkinatoimijoille keskeisiä yhtäältä likviditeetin hallinnan kannalta ja yleisemminkin lyhytaikaisen rahoituksen hankkimiseksi. Toisaalta ne tarjoavat rahoituksen tarjoajalle vähäriskisen ja likvidin sijoituskohteen. Kun takaisinostosopimusten markkinat toimivat asianmukaisesti, likviditeettipoolista voidaan tarvittaessa nopeasti ja kustannustehokkaasti muuttaa arvopapereita käteiseksi. Markkinatakaustoiminnan harjoittajat (*market maker*) hyödyntävät sopimuksia toiminnassa tarvittavan arvopaperisalkun hallinnoimiseen. Rahoitustoimiin kohdistuvalla sääntelyllä on vaikutuksia myös niiden vakuutena käytettävien arvopapereiden markkinoiden toimintaan, likviditeettiin ja hinnanmuodostuksen tehokkuuteen. Vakuuksina käytetään pääosin valtioiden joukkovelkakirjoja, mutta ne voivat olla myös muita arvopapereita, kuten yritysten joukkovelkakirjoja. Arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ohella liiketoimia voidaan toteuttaa myös ilman vakuuksia, jolloin lainananto perustuu yksinomaan vastapuolen luottokelpoisuuteen. Vakuudettomien liiketoimien merkitys on kuitenkin finanssikriisin jälkeen muodostunut verrattain vähäiseksi.

EU:n vakavaraisuusasetuksen NSFR-vaatimusta koskeviin säännöksiin sisällytettiin 28.6.2025 saakka kestävä siirtymäkausi, jonka aikana edellä mainittuihin rahoitusalan asiakkaiden kanssa toteutettuihin lyhytaikaisiin rahoitustoimiin päätettiin väliaikaisesti soveltaa Baselin standardeihin nähden alempia kertoimia vaaditun pysyvän rahoituksen laskennassa. Siirtymäjärjestelyllä pyrittiin turvaamaan sitä, että luottolaitoksilla olisi riittävästi aikaa mukautua instrumenttien Baselin standardien mukaiseen varovaiseen ja epäsymmetriseen kalibrointiin NSFR-vaatimuksen laskennassa. Asetuksen johdanto-osassa tuodaan esille, että Baselin standardien mukainen kohtelu voi vaikuttaa erityisesti valtion joukkolainojen likviditeettiin, koska laitokset todennäköisesti vähentäisivät toimintavolyymiaan

takaisinostomarkkinoilla. Tämä saattaisi myös heikentää kannustimia harjoittaa markkinatakaustoimintaa ja kannustaa laitoksia esimerkiksi tallettamaan käteisvaroja enemmän keskuspankkeihin, mikä olisi ristiriidassa pääomamarkkinaunionin tavoitteiden kanssa. Rahoitusalan asiakkaiden kanssa arvopapereilla toteutetuista rahoitustoimista johtuviin maksuihin, joiden jäljellä oleva maturiteetti on alle kuusi kuukautta, ja joiden vakuutena on tason 1 varoja, sovelletaan kerrointa 0. Tason 1 varoihin luettavista varoista säädetään komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2015/61 ja niihin lukeutuvat muun muassa saamiset jäsenvaltioilta ja korkean luottoluokituksen kolmansilta mailta. Lisäksi muihin rahoitusalan asiakkaiden kanssa arvopapereilla toteutetuista rahoitustoimista johtuviin maksuihin, joiden jäljellä oleva maturiteetti on alle kuusi kuukautta, sovelletaan 5 prosentin kerrointa ja muihin (toisin sanoen vakuudettomiin) rahoitusalan asiakkaiden kanssa toteutetuista liiketoimista johtuviin maksuihin, joiden jäljellä oleva maturiteetti on alle kuusi kuukautta, sovelletaan 10 prosentin kerrointa. Instrumenttien NSFR-kohtelu Baselin standardeissa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa on esitetty kootusti alla olevassa taulukossa 1.

Rahoitusalan asiakkaiden kanssa toteutettavien lyhytaikaisten rahoitustoimien vaaditun pysyvän rahoituksen kerroin	Baselin standardi	Voimassa oleva EU-sääntely
Vakuutena tason 1 arvopapereita	10 %	0 %
Vakuutena muita arvopapereita	15 %	5 %
Vakuudeton	15 %	10 %

Taulukko 1. Baselin standardin ja voimassa olevan EU-sääntelyn vertailu.

EU:n vakavaraisuusasetuksen voimassa olevan 510 artiklan 8 kohdan mukaan mainitut kertoimet nousisivat siirtymäkauden päättyessä ilman erillisiä lainsäädäntötoimia Baselin standardien edellyttämälle tasolle eli kyseessä olevan instrumentin mukaan 10 tai 15 prosenttiin. Kuitenkin eräät muut lainkäyttöalueet, kuten Yhdysvallat, Yhdistynyt kuningaskunta, Japani ja Sveitsi, ovat jo aiemmin päättäneet soveltaa nykyisiä alhaisempia vaaditun pysyvän rahoituksen vaatimuksia pysyvästi niihin instrumentteihin, joiden vakuutena käytetään HQLA-varoja.

3 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Komission ehdotuksen mukaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 510 artiklaa muutettaisiin siten, että sellaisten rahoitusalan asiakkaiden kanssa arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja vakuudettomien liiketoimien, joiden jäljellä oleva maturiteetti on alle kuusi kuukautta, nykyinen määräaikaaisesti sovellettava kohtelu NSFR-vaatimuksen vaaditun pysyvän rahoituksen määrää laskettaessa muutettaisiin pysyväksi. Edellä jaksossa 2 kuvatut siirtymäkaudella sovellettavat kertoimet jäisivät siis voimaan ja pysyvän varainhankinnan vaatimuksen laskenta säilyisi nykyisellään. Ilman nyt ehdotettuja muutoksia mainittuihin rahoitustoimiin sovellettavat vaaditun pysyvän rahoituksen kertoimet nousisivat 29.6.2025 alkaen EU:n vakavaraisuusasetuksen 510 artiklan voimassa olevan 8 kohdan mukaisesti kyseessä olevan instrumentin mukaan 10 tai 15 prosenttiin.

Komissio ehdottaa lisäksi, että Euroopan pankkiviranomaisen tulisi 31.1.2029 mennessä ja sen jälkeen viiden vuoden välein raportoida kyseessä olevien instrumenttien NSFR-käsittelyn asianmukaisuudesta. Raportissa olisi muun ohella arvioitava vaikutuksia kyseisten

rahoitustoimien hintarakenteeseen ja vakuutena vastaanotettujen varojen, erityisesti valtion ja yritysten joukkolainojen, markkinalikviditeettiin.

Ehdotettua asetusta sovellettaisiin 29.6.2025 alkaen.

4 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteisiin

Oikeusperusta

Asetusehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artikla, joka on myös EU:n vakavaraisuusasetuksen oikeusperusta. Kyseessä on sisällöltään rajattu voimassa olevan EU:n vakavaraisuusasetuksen muutos. Ehdotus käsitellään tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä ja hyväksymisestä päätetään neuvostossa määräenemmistöllä. Valtioneuvosto pitää komission ehdotusta oikeusperustan näkökulmasta perusteltuna.

Toissijaisuusperiaate

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 5 artiklan 3 kohdan toissijaisuusperiaatteen mukaan toimia on toteutettava EU:n tasolla vain, jos jäsenvaltiot eivät voi yksin saavuttaa suunniteltuja tavoitteita riittävällä tavalla, vaan ne voidaan ehdotetun toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin EU:n tasolla.

Komissio katsoo asetusehdotuksen noudattavan toissijaisuusperiaatetta. Koska ehdotetun toimenpiteen tavoitteena on muuttaa voimassa olevaa unionin lainsäädäntöä, se on toteutettava EU:n tasolla sen sijaan, että käynnistettäisiin erillisiä kansallisia aloitteita.

Valtioneuvosto pitää asetusehdotusta toissijaisuusperiaatteen mukaisena.

Suhteellisuusperiaate

SEU 5 artiklan 4 kohdan suhteellisuusperiaatteen mukaisesti unionin toiminnan sisältö ja muoto eivät saa ylittää sitä, mikä on tarpeen perussopimusten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Komissio viittaa suhteellisuusperiaatteen osalta ehdotukselle asetettuihin tavoitteisiin ja katsoo, että ehdotukset eivät merkittävästi lisää luottolaitosten riippuvaisuutta lyhytaikaisesta rahoituksesta eikä rahoitusvakausriskejä. Asiallisesti kyse on nykyisin sovellettavan siirtymäjärjestelyn muuttamisesta pysyväksi.

Valtioneuvosto pitää ehdotuksia suhteellisuusperiaatteen mukaisena.

5 Ehdotuksen vaikutukset

Vaikutukset luottolaitoksiin ja rahoitusmarkkinoihin

Komissio ei ole laatinut ehdotuksestaan täysimittaista vaikutusarviota, koska asetusehdotuksen voimaan saattamisella on kiire. Sen sijaan komissiossa laadittiin komission henkilöstön valmisteluasiakirja. Keskeisinä tietolähteinä valmisteluasiakirjassa on Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen 9.4.2024 julkaisema raportti, jossa tarkastellaan arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien markkinoita EU:ssa syksyn 2023 tietojen

perusteella² sekä lisäksi Euroopan keskuspankin rahamarkkinaraportti vuodelta 2022³. Arvopapereilla toteutettujen rahoitustoimien keskimääräinen päivittäinen kaupankäyntivolyymi euromääräisillä rahamarkkinoilla oli vuonna 2022 noin 700 miljardia euroa ja sopimusten pääoma yli 2000 miljardia euroa. Markkinoiden ominaispiirteisiin kuuluu, että sopimukset ovat pääsääntöisesti maturiteetiltaan lyhyitä, usein yön yli. Vakuutena käytettävät arvopaperit ovat tyypillisesti valtioiden joukkovelkakirjoja. Vuoden 2023 tietojen mukaan käytettävistä vakuuksista 87 % oli valtionlainoja. Vakuuksina käytetyistä valtioiden joukkolainoista 65 % oli ETA-maiden, 22 % Yhdysvaltain ja 8 % Iso-Britannian liikkeeseen laskemia. Markkinat ovat Euroopan unionissa myös vahvasti keskittyneet sekä yksittäisten finanssiyhteisöjen tasolla että maantieteellisesti. Unionissa suurin osa kyseessä olevasta toiminnasta on keskittynyt Ranskaan, Saksaan, Italiaan ja Irlantiin (vuoden 2023 tietojen mukaan pääomamäärällä mitattuna Ranska noin 55 % ja mainitut maat yhteensä noin 75 %). Markkinat ovat myös vahvasti kansainväliset, sillä sopimusten pääomamäärällä mitattuna 59 %:ssa vastapuolena oli ETA-alueen ulkopuolelle, tyypillisimmin Yhdysvaltoihin tai Britanniaan, sijoittautunut asiakas.

Komission ehdotuksen mukaan rahoitusalan asiakkaiden kanssa toteutettavien lyhytaikaisten arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja vakuudettomien liiketoimien nykyinen kohtelu NSFR-vaatimuksen vaaditun pysyvän rahoituksen määrää laskettaessa säilyisi jatkossakin nykyisellään. Ilman ehdotettuja lainsäädäntötoimia näihin instrumentteihin sovellettavien vaaditun pysyvän rahoituksen vaatimuksen tiukentuisivat siirtymäkauden päättyessä 28.6.2025. Tämä nostaisi näiden rahoitustoimien markkinoilla toimivien pankkien vaaditun pysyvän rahoituksen määrää ja rahoituskustannuksia, mikä tekisi instrumenttien tarjoamisesta vähemmän houkuttelevaa ja siten nostaisi niiden hintoja. Komissio katsoo, että tästä voisi aiheutua haitallisia vaikutuksia pankkien likviditeetin hallintaan, takaisinosto- ja takaisinmyyntisopimusten markkinoiden toimintaan ja näiden sopimusten vakuuksina käytettävien arvopapereiden markkinoiden toimintaan. Likviditeetti voisi heikentyä ja osto- ja myyntitarjousten väliset erot leventyä eritoten valtionlainojen markkinoilla, jotka muodostavat pääosan käytettävistä vakuuksista. Vaikutukset olisivat merkittäviä etenkin isoille jäsenmaille, jotka laskevat liikkeeseen suuria määriä lainaa (erityisesti Espanja, Italia, Ranska, Saksa). Viime kädessä seurauksena voisi olla jäsenvaltioiden rahoituskustannusten nousu, samalla kun keskuspankit pienentävät omia arvopaperiportfolioitaan ja jäsenvaltioiden rahoitustarpeet muun muassa puolustusinvestointeihin liittyen ovat kasvussa.

Euroopan pankkiviranomainen on todennut tiettyjä pysyvän varainhankinnan vaatimukseen liittyviä elementtejä koskevassa raportissaan⁴, että korkeampien kertoimien vaikutukset pankkien vaadittuun pysyvään rahoitukseen olisivat käytännössä vähäisiä, eikä tästä näkökulmasta olisi estettä siirtymäkauden rautessa siirtyä Baselin standardien mukaiseen kohteluun. Komissio puolestaan toteaa, että Euroopan pankkiviranomaisen analyysi ei ota huomioon muita kuin pysyvän varainhankinnan vaatimuksia koskevia vaikutuksia, kuten rakenteellisia vaikutuksia liittäisiin markkinoihin. Komissio katsoo, että nykyiset siirtymävaiheen ajan sovellettavat vaaditun pysyvän rahoituksen kertoimet on todettu vakavaraisuuden kannalta asianmukaisiksi siitä lähtien, kun niitä alettiin soveltaa, eivätkä ne ole johtaneet merkittäviin rahoitusvakauteen liittyviin huolenaiheisiin. Tämän johdosta komissio katsoo, että edellä kuvattuja haitallisia seurauksia eurooppalaisille pankeille ja

² <https://www.esma.europa.eu/document/market-report-eu-securities-financing-transactions-markets-2024>

³ <https://www.ecb.europa.eu/pub/euromoneymarket/html/ecb.euromoneymarket202204.en.html>

⁴ <https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/2024-01/8d7c0d40-2d79-4763-bd9c-ad66c0bf4076/Report%20on%20specific%20aspects%20of%20the%20NSFR%20framework%20under%20Art%20510%20CRR.pdf>

markkinoille ei voida perustella rahoitusvakauden kannalta myönteisillä vaikutuksilla. Komission näkemyksen mukaan takaisinosto- ja takaisinmyyntisopimusten markkinoiden ja valtionvelkamarkkinoiden toimintaan liittyvät huolenaiheet ovat suurempia kuin rahoitusvakauteen ja valvontaan liittyvät huolenaiheet.

Edellä kuvattuja vaikutuksia on kuitenkin käytännössä hankala kvantifioida tarkasti. Koko pankkisektorin tasolla vaikutukset NSFR-vaatimuksen mukaiseen vaadittuun pysyvään rahoitukseen olisivat komission arvioiden mukaan enimmillään noin 300 miljardia euroa. Euroopan keskuspankin valvontaan kuuluvien pankkien keskimääräinen NSFR-tunnusluku on viime vuosina vaihdellut noin 125–130 prosentin välillä, LSI-pankkien osalta puolestaan noin 130–135 prosentin välillä. Koko pankkisektorin tasolla NSFR-puskurit ovat siten vahvalla tasolla, joskin yksittäisten pankkien tilanteet voivat vaihdella huomattavasti. Etukäteen on kuitenkin hankala arvioida, millä toimenpiteillä luottolaitokset reagoisivat pysyvän varainhankinnan vaatimuksen tiukentumiseen. Pankit voisivat mahdollisuuksien mukaan hyödyntää olemassa olevia NSFR-puskureitaan, vähentää toimintaansa asianomaisten rahoitusinstrumenttien markkinoilla tai yrittää siirtää vaikutuksia asiakkaille instrumenttien korkeampien hintojen muodossa. Mainitut toimintavaihtoehdot eivät myöskään ole toisiaan poissulkevia. Komission ehdotuksen lähtökohtana voidaan joka tapauksessa katsoa olevan, että riskiä edellä kuvattujen epätoivottavien markkinavaikutusten realisoinnista ei haluta ottaa.

Komission ehdotuksella pyritään lisäksi turvaamaan eurooppalaisten pankkien tasapuolisia toimintaedellytyksiä muualle sijoittautuneisiin pankkeihin nähden. Muilla lainkäyttöalueilla (mm. Yhdysvallat, Iso-Britannia, Japani ja Sveitsi) on jo aiemmin päädytty komission ehdotusta vastaavaan ratkaisuun, minkä vuoksi EU:ssa olisi tarpeen toimia samoin. Arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien markkinat ovat erittäin kansainväliset ja kilpaillut markkinat, jotka perustuvat suuren volyymin mutta pienen voittomarginaalin liiketoimiin. Tämän vuoksi komissio katsoo, että Baselin standardien mukaisen varovaisen kohtelun soveltaminen ainoastaan eurooppalaisiin pankkeihin arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien markkinoilla vääristäisi tasapuolisia toimintaedellytyksiä ja asettaisi eurooppalaiset pankit epäsuotuisaan asemaan kolmansiin maihin sijoittautuneisiin pankkeihin verrattuna. Markkinoiden painopiste voisi näin siirtyä nykyistä enemmän kolmansiin maihin.

Komissio pitää lisäksi tärkeänä, että nykyinen kohtelu jatkuu myös niiden rahoitustoimien osalta, joiden vakuutena on muita kuin tason 1 korkealaatuisimpia likvidejä varoja, tai jotka ovat vakuudettomia. Näin voidaan turvata sopimusten vakuutena käytettävien arvopapereiden monipuolisuutta ja vähentää turvautumista valtioiden velkakirjoihin. Lisäksi komissio näkee vakuudettomilla rahoitustoimilla merkittävän täydentävän roolin likviditeetin kanavoimisessa rahoitusjärjestelmässä, vaikka niiden suhteellinen osuus onkin vähäinen.

Vaikutukset viranomaisiin

Säätelyehdotuksella ei olisi välittömiä vaikutuksia viranomaisiin, sillä pysyvän varainhankinnan vaatimus säilyisi nykyisellään.

Vaikutukset lainsäädäntöön

Säätelyehdotuksen huomioon ottaminen ei vaadi kansallisen lainsäädännön muutoksia, sillä pysyvän varainhankinnan vaatimuksesta säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksessa.

6 Ehdotuksen suhde perustuslakiin sekä perus- ja ihmisoikeuksiin

Valtioneuvosto ei katso ehdotusten olevan ristiriidassa Suomen perustuslain tai Suomea sitovien perus- ja ihmisoikeusvelvoitteiden kanssa. Ehdotuksella ei arvioida olevan välittömiä vaikutuksia perus- ja ihmisoikeuksien toteutumiseen.

7 Ahvenanmaan toimivalta

Asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n perusteella valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

8 Ehdotuksen käsittely Euroopan unionin toimielimissä ja muiden jäsenvaltioiden kannat

Lainsäädäntöehdotuksen vastuuvaliokunta Euroopan parlamentissa on talous - ja raha-asioiden valiokunta (ECON). Euroopan parlamentti ei ole vielä aloittanut ehdotuksen käsittelyä eikä nimennyt esittelijää.

Ehdotusten käsittely on juuri alkanut neuvoston rahoituspalvelutyöryhmässä. Muiden jäsenvaltioiden viralliset kannat eivät ole vielä tiedossa.

9 Ehdotuksen kansallinen käsittely

Asetusehdotus sekä siihen liittyvä luonnos valtioneuvoston kirjelmäksi ovat olleet lausunnolla EU-asiain komitean rahoituspalvelut ja pääomaliikkeet -jaoston (jaosto 10) kirjallisessa menettelyssä 4.–9.4.2025.

10 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto kannattaa sitä, että rahoitusalan asiakkaiden kanssa toteutettavien lyhytaikaisten rahoitustoimien nykyistä kohtelua pysyvän varainhankinnan vaatimuksen laskennassa jatketaan. Lainsäädäntöehdotuksen tavoitteet on kuitenkin kyettävä tasapainottamaan sen kanssa, että edelleen on tarpeen ehkäistä liian laajojen kytkösten syntyminen lyhytaikaisessa rahoituksessa rahoitusalan toimijoiden välille ja siitä aiheutuvia rahoitusvakausriskejä.

Valtioneuvosto katsoo, että poikkeamiseen kansainvälisistä pankkisääntelyä koskevista standardeista on lähtökohtaisesti suhtauduttava varauksellisesti, etenkin poikkeamisen ollessa pysyvä. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että ehdotettu muutos on kohdennettu ja rajattu siihen, mikä on sille asetettujen tavoitteiden turvaamiseksi tarpeen. Ehdotuksen käsittelyssä tulisi vielä arvioida, voisiko asiallisesti rajatumpi ehdotus tai nykyisen määräaikaisen järjestelyn jatkaminen tulla kysymykseen sääntelyehdotukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Valtioneuvosto pitää valitettavana, että komissio on antanut lainsäädäntöehdotuksen niin myöhäisessä vaiheessa, ottaen huomioon kyseessä olevan EU:n vakavaraisuusasetukseen sisältyvän siirtymäjärjestelyn päättymisajankohta. Valtioneuvosto katsoo, että ehdotuksen vaikutuksia ja mahdollisia vaihtoehtoisia sääntelytapoja on tästä huolimatta kyettävä lainsäädäntöprosessissa arvioimaan ja punnitsemaan asianmukaisesti.